

інвазії складала 4,7% при інвазії 342 екз. Самий незначний показник інвазованості тварин спостерігали 5,0 екз. Основним джерелом поширення інвазії є хворі тварини та паразитозої.

Аналізуючи сезонну динаміку диктіокаульозної інвазії овець ми встановили, що максимальна екстенсивність інвазії реєструється в зимовий період з грудня по лютий місяці екстенсивність інвазії дорівнює 23,3% при інтенсивності інвазії від 18 до 63 екз в легенях. Мінімальну ураженість тварин ми спостерігали при дослідженні овець з березня по травень, показник екстенсивності інвазії складав 5,7% при інтенсивності інвазії від 4 до 11 екз в ураженому органі.

УДК 637. 05

Надвірняк В.М., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”,
Науковий керівник – Супрович Т. М, доктор с.-г. н., професор
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ЕТИОЛОГІЯ ТА ДЖЕРЕЛО ЗАБРУДНЕННЯ ПСЕВДОМОНОЗУ ПТИЦІ В УМОВАХ ПТАХОФАБРИКИ

Актуальність теми. Основним завданням птахівництва є виведення та вирощування високопродуктивної птиці за невисоких витрат корму та підвищення економічного ефекту галузі від застосування нових технологій і їх впровадження у виробництво. Однак подібні технології часто призводять до виникнення стресових ситуацій і порушення обмінних процесів, які зумовлюють підвищену чутливість організму птиці до різних захворювань. У таких умовах серед збудників хвороб птиці різко зростає роль умовно-патогенних мікроорганізмів, які найчастіше циркулюють в різних асоціаціях, різко знижують імунітет птиці, порівняно з моноінфекціями. Серед таких збудників особливе місце займає *Pseudomonas aeruginosa*, поширення якої завдає значних збитків птахівництву внаслідок великого відсотку відходу під час інкубації, виведенні молодняку та зниження продуктивності за підгострого і хронічного перебігу в дорослої птиці.

Метою досліджень було вивчити бактеріальну забрудненість різних об’єктів птахофабрики і порівняти біологічні властивості збудника псевдомонозу ізольованого від курчат та з об’єктів птахофабрики.

Матеріали та методи досліджень. Робота виконувалася протягом 2018-2019 навчального року в Філії “Птахофабрика “АВІС” Кам’янець-Подільського району Хмельницької області. Матеріалом для виділення епізоотичних штамів були паренхіматозні органи курчат (печінка, селезінка, нирка), проби питної води, комбикорми та чашки Петрі з МПА, на яких виявлялася мікрофлора повітря в пташниках седиментаційним способом. Патологічний матеріал відбирали від свіжих трупів курчат. Виділення збудника проводили відповідно “Методичним вказівкам по лабораторним дослідженням на псевдомоноз птиці”.

Результати дослідження. При проведенні мікробіологічного дослідження об’єктів птахофабрики з метою вивчення мікробного обсіменіння та виділення збудника псевдомонозу було встановлено, що під час ензоотії на птахофабриці збудник виділявся не тільки від хворої птиці, але і з усіх об’єктів зовнішнього

середовища. З 26 досліджених проб збудник виділявся з 22 проб (84,6%). Ми проаналізували етіологію та джерело захворювання і вияснили, що курчата були привезені на птахофабрику у добовому віці вже інфікованими патогенними штамами синьогнійної палички, так як при бактеріологічному дослідженні трупів курчат, які загинули при транспортуванні, псевдомони вже виділялися. Таким чином, вірогідний трансваріальний шлях зараження курчат.

З розвитком епізоотичного процесу особливу роль як джерела псевдомозу набувають не тільки хворі курчата, але і повітря, комбікорми та питна вода. Таким чином, під час ензоотії – основний шлях зараження курчат був аліментарний і повітряно-крапельний.

Аналіз вивчення біологічних властивостей *Pseudomonas aeruginosa*, виділених із різних об'єктів на птахофабриці показав, що за основними культуральними та біохімічними показниками штами, які були ізольовані від загиблих курчат не відрізняються від ізолятів кормів, питної води та повітря.

Отримані штами синьогнійної палички були перевірені на чутливість до антибіотиків. Рівень антибіотикочутливості виділених культур *P. aeruginosa* коливався від $12,0 \pm 1,1$ до $27,6 \pm 1,2$ мм затримки росту культури на МПА. З 10-ти випробуваних антибіотиків виділені культури збудника псевдомозу найбільш чутливими були до байтрилу, енроксилу, лімоксину та гентаміцину; нечутливими – до еритроміцину, поліміксину та пеніциліну.

Аналіз мікробіологічного дослідження курчат та об'єктів птахофабрики через місяць після ензоотії показав, що синьогнійна паличка виділялася не з усіх об'єктів довкілля (у повітрі вона була відсутня) і її відсоток виділення склав 7,7%. Але наявність *Pseudomonas aeruginosa* в комбікормах та питній воді створює можливість постійного джерела інфекції, що необхідно враховувати при утриманні та вирощуванні курчат.

УДК 619: 618: 714: 616. 9

Невідомська В.А., студентка 2 курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Боднар О.О., кандидат біол. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОШИРЕННЯ, ДІАГНОСТИКА ТА КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У СОБАК

Онкологія знаходиться в центрі уваги біологічної, медичної та ветеринарної наук. Це, в першу чергу, пов'язано з тим, що до теперішнього часу не знайдено високоефективних і надійних методів лікування пухлин, особливо злоякісних. Численні дослідження довели спільність рис пухлин у людей та домашніх тварин. Особливо це помітно в етіології, патогенезі, перебігу і морфологічному прояві. Такий зв'язок зумовлений низкою факторів, загальних для людини та тварин: середовище проживання, біологічні закономірності життєдіяльності, годівля тощо.

За період 2018-2019 років на базі установ ветеринарної медицини м. Кам'янець-Подільський, а також кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії ПДАТУ були проведені дослідження щодо поширення,